

Miklós Péter előadása a magyarországi németek kitelepítésének hetvenedik évfordulóján

A magyarországi németek kitelepítése hetven évvel ezelőtt indult meg: 1946. január 19-én a deportáltak első csoportját szállító szerelvények elindultak Budaörsről Németország akkori amerikai megszállási zónája felé. Ennek az események az évfordulóján rendezett konferenciát *A kollektív bűnösség elvének gyakorlati alkalmazása* címmel a hódmezővásárhelyi Emlékpont.

Az eseményen tartott előadásában Miklós Péter a Csanád vármegyei németiség kitelepítésének eseményeit foglalta össze saját levéltári kutatásai alapján. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Társadalomismereti Tanszékének adjunktusa kiemelte: a csanádi németek kitelepítésének történetével eddig nem foglalkozott a kutatása. Elsősorban azért, mert ezek az – almáskamarási, kübekházi és újszentiváni – etnikai kisebbségi közösségek nem tömbszerű, hanem szórvány kisebbséget alkottak, s így a kutatás is kevesebb figyelmet fordított múltjuk feltárására. Miklós Péter előadásában – számos konkrét esemény és példa bemutatásával alátámasztva – hangsúlyozta, hogy a kollektív bűnösség elvének gyakorlati alkalmazása mind erkölcsileg, mind jogilag elfogadhatatlan.

Miklós Péter a magyarországi zsidó identitástudat huszadik századi alakzatairól

A szegedi Gál Ferenc Főiskola 2016. január 29-én rendezte meg a *Kegyelet és tudás* című konferenciát, amelynek előadói a magyarországi zsidó közösségek múltjáról, az anti-judaizmusnak és az antiszemitizmusnak a gyökereitől, valamint az emlékezetkultúra jelenségeiről fejtették ki gondolataikat. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Társadalomismereti Tanszékének oktatója, Miklós Péter a rendezvényen *Zsidó közösségek, lokális társadalmak és helyi emlékezet* címmel tartott referátumot.

Miklós Péter előadásában négy életút rövid ismertetésével illusztrálta az etnikai, kulturális, felekezeti alapú identitásszerveződésnek a magyarországi zsidó polgárcsaládokban a huszadik század első felében megfigyelhető jelenségvilágát. Sík Sándor piarista pap és Sík Endre kommunista politikus, valamint Radnóti Miklós és a makói neológ főrabbi Kecskeméti Ármin életútja – mutatott rá az előadó – jól példázza azt a kutatás által „nyelvi-szemantikai abszurdumnak” nevezett jelenséget, amely az egyén identitásszerveződésnek komponenseit és eredményét – a sajátosan kettős magyar zsidó identitást – elválasztja a jogi és állami kategóriáktól (amelynek egyik megnyilvánulása a faji alapon meghozott embertelen törvények fogalomrendszere).

Megjelent Miklós Péter *Az emlékezés világi* című könyve

A szegedi Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány gondozásában megjelent Miklós Péter *Az emlékezés világi. Művelődéstörténeti tanulmányok* című kötete. A kétszázötven oldalas könyv tizenegy tanulmányon keresztül enged bepillantást a szerző kutatásainak eredményeibe.

Miklós Péter – a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Társadalomismereti Tanszéke adjunktusa – könyve a szerző elmúlt tizenöt évben megjelent művelődéstörténeti tanulmányaiból való válogatás eredményeként került összeállításra. Az itt megjelent írások nagy része kötődik Miklós Péter kedvelt témájához, a magyar kereszténység modern kori történetéhez. A Bánság benépesítéséért tevékenykedő Stanislavich Miklós, a folklorista Kálmány Lajos, a magas színvonalú magyar tanítóképzés ügyéért fáradozó Becker Vendel munkássága éppoly őrzendő és továbbadandó értéke a magyar művelődéstörténetnek, mint a szótáríró Nátly József szellemi öröksége.

Újabb szempontokkal gazdagíthatja a tizenkilencedik–huszadik századi históriánkról alkotott képünket Dessewffy Sándornak az egyházpolitikai vitákban elfoglalt helyének, Apponyi Albert halála politikai visszhangjának, illetve Horthy Miklós, s a nevével fémjelzett kurzus katolicizmushoz való viszonyának eszmétörténeti vizsgálatát. A *Kecskeméti Lapok* történetének bemutatása nem pusztán az alföldi város kultúrtörténetéhez, de a magyar sajtó múltjának alaposabb megismeréséhez is fontos adalékokkal szolgál. A magyar vallástörténet számára tanulságos lehet Németh István ortodox püspök pályájának ismertetése és a szegedi piarista iskola 1990-es évekbeli újraindulásának bemutatása.